

NAJWIĘKSZA LOJALNOŚĆ: KULT W STREFIE WOJENNEJ

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 8 listopada

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Joz 5,1-7; Wj 12,6; 1 Kor 5,7; Joz 8,30-35; Pwt 8,11.14; Hbr 9,11-12.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Ale szukajcie najpierw Królestwa Bożego i sprawiedliwości jego, a wszystko inne będzie wam dodane” (Mt 6,33).

W tym tygodniu przyjrzymy się pewnym kluczowym momentom obecności Izraelitów w Ziemi Obiecanej, gdy poświęcali się oni na nowo Panu, czasami w obliczu nadchodzącego zagrożenia. Jozue podjął pozornie nieracjonalną decyzję, by obrzezać tych z Izraelitów, którzy nie zostali obrzezani w dzieciństwie, i to na terytorium wroga (zob. Joz 5,1-9). Następnie Izraelici obchodzili Paschę, nie zważając na bezpośrednie zagrożenie (zob. Joz 5,10-12). Potem zbudowali ołtarz i uczcili Pana, choć podbój wciąż jeszcze trwał (zob. Joz 8,30-35). Wreszcie wzniesli przybytek Pana, choć jeszcze siedem plemion izraelskich nie otrzymało swojego dziedzictwa (zob. Joz 18,1-2).

W naszym zabieganym życiu mamy skłonność kierować uwagę przede wszystkim na najpilniejsze sprawy, które codzienność narzuca na nas. Wskutek tego bardzo często zaniedbujemy znajdowanie odpowiedniej ilości czasu na odnawianie naszego poświęcania się Bogu i wyrażanie naszej wdzięczności dla Niego za to, czego dokonał i nadal dokonuje dla nas. Poranne i wieczorne osobiste i rodzinne nabożeństwa wydają się anachronizmem w naszym przeładowanym planie dnia obliczonym na wielozadaniowość i maksymalizację osiągnięć. Jednak w głębi serca wszyscy wiemy, że czas spędzony z Bogiem i naszymi bliskimi to najlepsza inwestycja naszego ograniczonego czasu.

Przeczytaj Joz 5,1-7. Dlaczego Pan nakazał Jozuemu obrzezać drugie pokolenie Izraelitów właśnie podczas trwającego podboju Kanaanu?

Po przeprowadzonym zwiadzie, zachęcającym sprawozdaniu zwiadowców i cudownym przejściu przez Jordan moglibyśmy oczekiwać natychmiastowego rozpoczęcia działań zbrojnych. Jednak było coś ważniejszego niż starcie z wrogiem — przymierze Izraelitów z Bogiem.

Zanim nowe pokolenie mogło przystąpić do przejścia Ziemi Obiecanej, potrzebowało pełnej świadomości szczególnej więzi z Prawdziwym Właścicielem Kraju. Odnowienie znaku przymierza miało być odpowiedzią na łaskawe i nadzwyczajnie bezpieczne przeprowadzenie Izraelitów przez Jordan.

Nasze przymierze z Bogiem powinno być zawsze połączone z reakcją wdzięczności za to, czego Bóg dokonał dla nas, a nie próbą uzyskania jakichś dóbr przez legalistyczne dostosowanie się do Bożych wymagań. (Koncepcja ta niewątpliwie była bardzo istotna w zmaganiach apostoła Pawła z tymi, którzy nalegali, by nawracający się poganie byli obrzezani, co jasno wynika z *Listu do Galatów*).

Izraelitów czekała najważniejsza kampania militarna w ich dziejach, więc moglibyśmy się spodziewać, że cały obóz będzie zajęty przygotowaniem do walki. I owszem, tak było, ale nie w zwyczajnym sensie. Zamiast zaprzęgać konie, ostrzyć oręż i sposobić się do walki, Izraelici przystąpili do obrzędu, który wyłączył z walki niemal całe ich siły na co najmniej kilka dni.

Uczynili to, aby podkreślić swoją więź z Bogiem, który wyprowadził ich z Egiptu. Dlaczego? Gdyż uznali, że walka należy do Pana. To On gwarantował im zwycięstwo i powodzenie. Jezus przedstawił podobną zasadę, gdy powiedział:

— „Ale szukajcie najpierw Królestwa Bożego i sprawiedliwości jego, a wszystko inne będzie wam dodane” (Mt 6,33).

W natłoku zajęć codziennego życia bardzo często zapominamy o tym, co jest najważniejsze — o codziennym odnawianiu naszej więzi z Chrystusem.

Pomyśl, jak często zaniedbujesz spędzanie czasu z Bogiem z powodu „ważniejszych” spraw. Dlaczego tak łatwo ci to przychodzi i jak możesz się poprawić?

Dlaczego ważne jest to, iż Jozue zarządził świętowanie Paschy mimo pilnego zadania objęcia w posiadanie Ziemi Obiecanej? (Zob. Joz 5,10; Wj 12,6; Kpł 23,5; Lb 28,16; Pwt 16,4,6).

Drugą ważną aktywnością, która poprzedziła podbój Kanaanu, było świętowanie Paschy. Wieczera paschalna odbyła się wieczorem czternastego dnia miesiąca zgodnie z instrukcjami danymi przez Boga. Symboliczne znaczenie świętowania Paschy zostało zaakcentowane w szczególny sposób, albowiem wydarzenia opisane w *Księdze Jozuego* miały stanowić lustrzane odbicie wydarzeń związanych z wyjściem z Egiptu. Pascha przywoływała na myśl noc dziesiątej plagi (zob. 12. rozdział *Księgi Wyjścia*), gdy anioł Pana zabił wszystkich pierworodnych w Egipcie, a oszczędził tych, których chroniła krew baranka. Potem nastąpiło wyjście z Egiptu, przejście przez Morze Czerwone i wędrówka przez pustynię.

Historia drugiego pokolenia Izraelitów rozpoczęła się wędrówką po pustyni zakończoną przejściem przez Jordan, obrzezaniem i świętowaniem Paschy, a następnie miała prowadzić do kolejnej cudownej interwencji Pana w walce przeciwko wrogom Izraelitów, mieszkańcom Kanaanu. Wraz z poprzednimi działaniami świętowanie Paschy wyznaczało początek nowej ery w dziejach Izraela.

Ponadto przez symbol baranka ofiarnego święto Paschy wskazywało na odkupienie Izraelitów z niewoli egipskiej. Wskazywało jednak również na przyszłe antytypowe²¹ wypełnienie w osobie i dziele Baranka Bożego (zob. J 1,29,36; 1 Kor 5,7; 1 P 1,18-19), który odkupił nas z niewoli grzechu. Podczas ostatniej wieczerzy z uczniami, przed ofiarowaniem siebie za grzechy ludzkości, Jezus zastąpił wieczerzę paschalną obrzędem upamiętniającym Jego śmierć (zob. Mt 26,26-29 i 1 Kor 11,23-26).

Zarówno Pascha, jak i wieczerza Pańska wskazują przyszlą chwalebną rzeczywistość — wkroczenie odkupionych do niebiańskiego Kanaanu. Apostoł Jan w *Apokalipsie Jana* przedstawia to antytypowe przejście jako marsz stu czterdziestu czterech tysięcy przez kryształowe morze, będące antytypem Morza Czerwonego i Jordanu, przed tronem Bożym (zob. Ap 4,6; 7,9-10) oraz świętowanie antytypu Paschy i wieczerzy Pańskiej, czyli weselnej uczty Baranka (zob. Mt 26,29 i Ap 19,9).

W jaki sposób, poza obchodzeniem wieczerzy Pańskiej, możemy przypominać sobie realność ofiary złożonej przez Chrystusa na krzyżu?

²¹ Antytyp — osoba lub rzecz zapowiadana lub reprezentowana przez typ lub symbol, zwłaszcza postać lub wydarzenie w *Nowym Testamencie* zapowiedziane w *Starym Testamencie*. Jezus Chrystus jest zawsze antytypem (przyp. red.).

Jaka motywacja przyświecała Jozuemu, gdy zarządził zbudowanie ołtarza dla Pana? (Por. Joz 8,30-31 z Pwt 11,26-30; 27,2-10).

W czasach patriarchów ołtarze znaczyły drogę ich duchowej pielgrzymki i stanowiły namacalny symbol prawa do kraju, który został obiecany przez Boga. Wznosząc ołtarz, Izraelici składali świadectwo wypełnienia obietnic danych ich przodkom. W tym przypadku wzniesienie ołtarza było bezpośrednim wypełnieniem instrukcji udzielonych przez Mojżesza (zob. Pwt 11,26-30; 27,2-10).

Joz 8,30-35 odgrywa istotną rolę w kształtowaniu całego teologicznego przesłania *Księgi Jozuego*. Łącząc jedną z najbardziej przerażających i brutalnych historii (wojnę) z czymś zupełnie odmiennym — sceną odnowienia przymierza (nabożeństwem) — *Księga Jozuego* kieruje nas wstecz ku jednemu z najważniejszych teologicznych tematów przedstawionych na początku tej księgi, mianowicie zleceniu danemu Jozuemu, by poprowadził Izraelitów do życia w posłuszeństwie przymierza (zob. Joz 1,7). Podobny obraz kreśli Jozue także pod koniec swojej księgi (zob. 24. rozdział *Księgi Jozuego*).

Bez względu na to, jak ważna była walka i podbój Kanaanu, to jednak jeszcze ważniejsza była lojalność wobec wymagań prawa Bożego. Podbój był tylko jednym z etapów wypełniania Bożego planu dla Izraelitów i odrodzenia ludzkości. Wierność przykazaniom prawa Bożego jest jedną z zasadniczych kwestii związanych z przeznaczeniem ludzkości. Jozue sporządził kopię prawa Bożego na wielkich pobielonych kamieniach, ale nie na kamieniach ołtarza (por. Pwt 27,2-8). W ten sposób kamienie te z wypisanym dziesięciorgiem przykazań stały się osobnym pomnikiem umieszczonym w pobliżu ołtarza, stale przypominającym Izraelitom przywileje i obowiązki związane z ich przymierzem z Bogiem.

Jozue (hebr. Jehoszua) jest typem nowotestamentowego Jehoszuy (Jezusa Chrystusa), którego misją było między innymi przywiezienie ludzkości do posłuszeństwa Bogu. Aby dokonać tego, musiał On wkroczyć w konflikt z siłami zła. Jego celem było wypełnienie wymagań przymierza za nas: „Bo ile jest obietnic Bożych, w nim są Tak i w nim są Amen, ku chwale Bożej przez nas” (2 Kor 1,20 BG).

Jakie duchowe praktyki i zwyczaje dostępne dla nas mogą być odpowiednikiem budowy ołtarza w starożytnych czasach?

Przeczytaj Joz 8,32-35. Jakie znaczenie miał akt opisany w tych wersetach i co mówi nam on dzisiaj?

Góra Ebal jest wymieniona tylko w *Księdze Powtórzonego Prawa* (zob. Pwt 11,29; 27,4.13) i *Księdze Jozuego* (zob. Joz 8,30.33). Obok góry Garizim była miejscem, gdzie nastąpiło uroczyste wyrecytowanie błogosławieństw i przekleństw przymierza. Jak precyzuje Pwt 11,29; 27,4.13, na górze Ebal miały zostać wygłoszone przekleństwa. Izraelici mieli tam stanąć po dwóch stronach skrzyni przymierza w obecności kapłanów (zob. Joz 8,33). Jedna grupa stała przed górą Ebal, a druga przed górą Garizim. W ten sposób symbolicznie wskazane zostały dwa możliwe sposoby odniesienia się do przymierza. Ofiary złożone podczas tej uroczystości wskazywały na Jezusa, który wziął na siebie wszystkie przekleństwa przymierza, aby wszyscy, którzy wierzą w Niego, mogli się cieszyć błogosławieństwami przymierza (zob. Ga 3,13 i 2 Kor 5,21).

Dlaczego niezbędne było sporządzenie kopii przymierza na pomniku widocznym dla wszystkich? (Zob. Pwt 4,31; 6,12; 8,11.14; 2 Krl 17,38; Ps 78,7).

Jako ludzie mamy skłonność do zapominania. Usiłujemy upchać coraz to więcej najdziwniejszych obowiązków w naszym codziennym życiu w coraz to krótszych fragmentach czasu. Wskutek tego nieuchronnie zapominamy o tym, co występuje z mniejszą częstotliwością czy intensywnością. Podczas każdej wieczerzy Pańskiej mamy szczególną okazję, by poświęcić się na nowo Panu i odnowić nasze przymierze z Nim. Dobrze byłoby, gdybyśmy postrzegali takie okazje nie tylko jako szansę na odnowienie osobistego zaangażowania, ale także zbiorowej wierności wobec Boga. W coraz to bardziej zindywidualizowanym społeczeństwie musimy odkrywać na nowo moc przynależności do społeczności dzielącej wspólny światopogląd, wspólne wartości i wierzenia oraz pełniącej tę samą misję.

Pomyśl, jak często i jak niepostrzeżenie w pośpiechu życia zdarza ci się zapominać o Panu i próbować żyć o własnych siłach i dzięki własnej mocy! Dlaczego tak łatwo ci to przychodzi, zwłaszcza gdy w twoim życiu wszystko wydaje się dobrze układać?

Przeczytaj Joz 18,1-2. W jakim celu Jozue zarządził przerwę w procesie podziału kraju?

Po opisie terytoriów przydzielonych dwóm największym plemionom po zachodniej stronie Jordanu i połowie plemienia Manassesu wersety te przedstawiają zgromadzenie w Sylo, gdzie przydzielono ziemię pozostałym siedmiu mniejszym plemionom.

Wzniesienie świątyni, Bożego przybytku, stanowi wypełnienie obietnicy danej przez Boga, iż zamieszka On wśród swego ludu (zob. Wj 25,8 i Kpł 26,11-12). Ukazuje także główny temat księgi: obecność Boga pośród Izraelitów umożliwiającą im objęcie w posiadanie Ziemi Obiecanej i będącą stałym źródłem błogosławieństwa dla nich, a przez nich dla całej ziemi (zob. Rdz 12,3). Oddawanie czci Bogu zajmuje centralne miejsce nawet po podboju i podziale kraju. Obecność przybytku, a następnie świątyni, zawsze miała pomagać Izraelitom pielęgnować świadomość obecności Boga pośród nich oraz ich poczucie obowiązku przestrzegania przymierza.

Przeczytaj Hbr 6,19-20; 9,11-12; 10,19-23. Czego my, chrześcijanie, niemający ziemskiej świątyni oznaczającej fizyczną obecność Boga pośród nas, możemy się nauczyć z *Księgi Jozuego*?

Pojawienie się wątku świątyni nie powinno nas zaskakiwać, gdyż temat świątyni jest obecny w *Księdze Jozuego* w formie wzmianek o skrzyni przymierza. Był to najważniejszy sprzęt znajdujący się w przybytku, i to w miejscu najświętszym. Skrzynia przymierza pojawia się w dwóch pierwszych częściach księgi dotyczących przejścia przez Jordan i podboju Kanaanu. Umieszczając opis wzniesienia przybytku w kulminacyjnym punkcie podziału kraju, Jozue wskazuje, że całe życie Izraela miało się obracać wokół świątyni, ziemskiej siedziby Jahwe.

Jeszcze ważniejsze dla nas, chrześcijan żyjących w wielkim antytypowym Dniu Pojednania, jest kierowanie duchowego wzroku ku niebiańskiej świątyni, gdy zmagamy się ze współczesnymi olbrzymami, które zagrażają naszej wierze, nadziei i naszemu duchowemu dziedzictwu. Jeżeli stale polegamy na tym, czego Chrystus dokonał dla nas, umierając na krzyżu, i czego dokonuje dla nas w niebiańskiej świątyni, możemy patrzeć w przyszłość z wiarą, oczekując czasu, gdy Bóg na zawsze zamieszka ze swoim ludem (por. Ap 21,3).

DO DALSZEGO STUDIUM

„Na górze Ebal, zgodnie z zaleceniami danymi przez Mojżesza, wzniesiono pomnik z wielkich kamieni. Na tych kamieniach, uprzednio pokrytych tynkiem, było wypisane prawo — nie tylko dziesięć przykazań, ogłoszonych na górze Synaj i wyrytych na kamiennych tablicach, ale także prawa przekazane Mojżeszowi i spisane przez niego w księdze. Obok tego pomnika był zbudowany z nieociosanego kamienia ołtarz, na którym składano Panu ofiary. Fakt, że ołtarz był postawiony na górze Ebal, która była obłożona klątwą Bożą, miał swoje znaczenie. Oznaczał, że przestępując prawo, Izrael wzbudzał sprawiedliwy gniew Boży i mógłby być natychmiast nawiedzony karami, gdyby nie odkupienie Chrystusa przedstawione przez ołtarz ofiarny”²².

„Wieczerza Pańska nie miała stać się czasem smutku. To nie jest jej cel. Gdy uczniowie Pana gromadzą się u Jego stołu, nie powinni rozpamiętywać i ubolewać nad swoimi wadami. Nie mają też rozmyślać nad swym przeszłym życiem duchowym, niezależnie od tego, czy było wzniosłe, czy też nie. Nie powinni wspominać różnic między nimi a swymi braćmi. To wszystko miała na celu służba przygotowania. Zbadanie samego siebie, wyznanie grzechu i pogodzenie różnic zostało uczynione. Teraz przychodzą spotkać się z Chrystusem. Nie powinni stać w cieniu krzyża, lecz w świetle zbawienia. Mają otworzyć swe dusze dla jasnych promieni Słońca Sprawiedliwości”²³.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Co dla ciebie oznacza poszukiwanie przede wszystkim Królestwa Bożego? Jak ta zasada kształtuje twoje codzienne życie?

2. Przypomnij sobie swoją odpowiedź na ostatnie pytanie ze środowiczej części lekcji dotyczące zapominania o Panu w pędzie życia. Podczas wspólnego studium *Pisma Świętego* omówcie, dlaczego zdarza się nam zapominać o Bogu i Jego obecności w naszym życiu. Jak możemy temu zaradzić?

3. Jako adwentyści wierzymy, że Jezus pełni służbę dla nas w niebiańskiej świątyni. Jak to przekonanie może być dla nas źródłem nadziei i siły? Jak świadomość tego, że Jezus w niebie wstawia się za nami (zob. Hbr 7,25), pomaga nam w zrozumieniu dobrej nowiny, jaką jest Jego niebiańska służba, szczególnie teraz w antytypowym Dniu Pojednania?

²² Ellen G. White, *Wybrańcy Boga*, wyd. 2, Warszawa 2018, s. 373.

²³ Taż, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 489. Przeczytaj także rozdział *Błogosławieństwa i przekleństwa*, w: taż, *Wybrańcy Boga*, s. 372-374.